

onderwijs & opvoeding

BRAND! Anniek van den Brand

Belangrijk

Ze is een slimme meid: gepromoveerd, mooie baan voor vier dagen in de week. Getrouwd met een eveneens slimme man met een mooie baan voor vier dagen in de week. Sinds een dik jaar hebben ze een baby. Twee dagen per week gaat het meisje naar een crèche waar ze graag lijkt te zijn. Opa en oma die in de buurt wonen, nemen hun kleinkind graag een dag voor hun rekening. Ze had het nooit verwacht, zegt ze, maar toch voelt ze zich af en toe verscheurd. Als ze het meisje bij binnenkomst op de crèche gehaast in handen van een leidster duwt omdat zij de trein naar kantoor moet halen. Als dochterlief wat hangerig is en zij haar niettemin bij opa en oma aflevert omdat het werk roept. Een kleine crisis volgde toen een oud-studiegenote haar onlangs vertelde haar topbaan voorgoed op te geven. "Ik vind mijn kind belangrijk", had ze gezegd. En nu vroeg zij zich al een paar weken af of die vriendin bedoelde dat zij dat eigenlijk niet vindt. Ik vertel haar over een vriendin, een psychologe die haar baan opzegde toen ze kinderen kreeg. Haar echtgenoot, een carrière-dier, vond het 'gedoe' om een dag in de week voor de kinderen te zorgen. Zij vond het prima om thuis te zijn. Natuurlijk, af en toe miste ze haar werk, maar

ze had amper tijd om daar bij stil te staan. Het was goed geregeld zo: hij hoefde geen borrel of etentje met klanten over te slaan, zij hoefde zich geen slag in de rondte te organiseren om een aardige balans te vinden tussen baan en kroost. Anderhalf jaar geleden werd haar man verliefd op een vrouw van zijn werk. Er hielp geen lieve moedertje aan, hij vertrok. Vriendin, met drie kinderen, moest haar prachtige huis verruilen voor een bovenwoning. Ondanks een op papier fraaie financiële regeling, betaalt de ex inmiddels al driekwart jaar geen cent meer, gerechtelijke uitspraken en loonbeslagen ten spijt. Een nieuwe baan kan ze wel vergeten, zegt ze. Met nog geen veertig jaar is ze te oud, te duur en te onervaren. En de kinderen gaan, heel natuurlijk, steeds meer hun eigen gang. Onlangs leverde ik dochter af voor een hockeytoernooi in een tochtige sporthal. Na de eerste helft van de eerste wedstrijd gaf ik haar een zoen. Er wachtte nog wat werk. "Geef haar tas maar aan mij", zei de moeder van een vriendinnetje. Of zij dan de hele dag bleef, vroeg ik verbaasd. "Ja", zei ze, "Ik vind mijn kind belangrijk." Het klonk niet eens onaardig. Maar nu vraag ik me al een paar weken af of ze bedoelde dat ik dat eigenlijk niet vind.

Ouders zijn overgeconcentreerd aan het opvoeden, vindt ontwikkelingspsycholoog Steven Pont. Ontspan en leer kinderen eerst begrijpen, is zijn boodschap. In zijn nieuwe boek 'Mensenkinderen', legt hij uit waarom kinderen van nul tot vier doen wat ze doen.

Ouders: relax!

INTERVIEW

Eline van Suchtelen

Waarom slaan peuters andere kinderen zonder zich daar schuldig over te voelen? Of gooien ze hun vork soms lacioniek op de grond? Ontwikkelingspsycholoog Steven Pont (49) beschrijft in zijn nieuwe boek 'Mensenkinderen' hoe kinderen fysiek en psychisch groeien in de eerste vier jaar. Daarin neemt hij de zeventien belangrijkste gebieden waarop ze zich ontwikkelen onder de loep, zoals eten, bewegen, spelen en communiceren.

Pont hoopt dat ouders door het boek te lezen hun kroost beter begrijpen. "Als je snapt waarom kinderen bepaalde fratsen uithalen, kun je hun gedrag beter accepteren en er rustiger op reageren" zegt Pont, zelf vader van twee zoons van 8 en 9. "Het zorgt ervoor dat je in de meest hectische jaren van het ouderschap met meer bewondering naar de ontwikkeling van je kind kunt kijken." Het gewetenloos slaan van andere kinderen bijvoorbeeld, doen peuters omdat ze zelf geen pijn voelen bij het uitdelen van de klap. "Voelen ze iets niet, dan bestaat het voor het kind niet", legt Pont uit. "Als je dat begrijpt, word je waarschijnlijk minder boos. Natuurlijk moet je alsnog duidelijk maken, op een aardige manier, dat slaan niet mag." Pont studeerde ontwikkelingspsychologie en werkte daarna voor het

Steven Pont

Psychologisch Pedagogisch Instituut in Amsterdam. Later werd hij manager van drie behandelingstehuizen. Sinds 2000 werkt hij als freelancer in de jeugdzorg. Pont schrijft columns over opvoeding voor het AD, *Het Parool* en tijdschrift *Mama*.

Wat je ook doet, weet Pont inmiddels, kinderen tussen de nul en vier jaar blijven egocentrische wezentjes. Maar, stelt hij gerust, dat doen ze niet om hun ouders te pesten. Zo gooien dreumessen hun vork niet op de grond omdat ze het grappig vinden de vloerbedekking te besmeuren met etensresten. "Dat zwaartekracht bestaat, beseft het kind pas als het een paar keer zo'n situatie heeft meegemaakt. En dan nog kan er verwarring ontstaan, want waarom stijgt een ballon omhoog en valt een vork naar beneden? Die verbanden leggen de hersenen pas later."

Pont schreef een boek zonder dwingend opvoedadviezen. Want ouders krijgen die al te veel, vindt hij. "Daar krijg je 'hyperouders' van, die concentreren zich te veel op de opvoeding. Sommige ouders doen, om maar een perfecte opvoeding te geven, allerlei dingen waarvan ze niet eens weten of het zin heeft."

Neem de ketting met het belletje, die sommige zwangere vrouwen dragen. Door het gerinkel zou de baby rustig worden in de buik. "Onzin als je het mij vraagt. Nog nooit is bewezen dat een baby daar inderdaad rustig van wordt. Net zoals klassieke muziek luisteren tijdens de zwangerschap. Idioot! Als je daar niet van houdt, dan doe je dat toch lekker niet! Opvoeden is al hectisch genoeg, vooral in die eerste vier jaar. Gebruik je energie toch voor andere dingen."

Pont ziet de overconcentratie in de opvoeding ook in de manier waarop ouders hun kroost vergelijken. "Het lijkt soms net een wedstrijdje. Loopt jouw kind? Poept en plast 'ie al zelfstandig? Uiteindelijk worden ze allemaal zindelijk en leren ze vroeg of laat lopen. Dus wat maakt het uit of dat een half jaar eerder of later is?"

Natuurlijk is het goed dat we veel meer weten over kinderen dan vroeger. "Er was heel weinig kennis op dit gebied. Zo werd er vroeger gedacht dat baby's geen pijn konden voelen. Opereren werd daarom zonder verdoving gedaan. Ook waren gezinnen veel groter waardoor er minder aandacht voor opvoeding was.

In alle studentenkamers ligt er één: de laptop

Nicole Besselink

Stap een willekeurige studentenkamer binnen in Moldavië, Bolivia of Cuba en ergens slingert er wel eentje rond: een laptop. "Het zijn meestal niet de nieuwste modellen", zegt fotograaf Henny Boogert, "en ze hebben vaak ook geen internetaansluiting. Maar die elektronica, die ontbreekt niet."

Het is de eerste gelijkenis die Boogert te binnen schiet als hij terugdenkt aan alle studentenkamers die hij de afgelopen jaren aan zijn camera voorbij liet trekken. Acht landen reisde hij door om studenten in hun natuurlijke habitat in beeld te brengen; vooral landen waar studeren niet zo vanzelfsprekend toegankelijk is als in Nederland.

Nieuwsgierigheid was Boogerts drijfveer. Talloze Nederlandse studentenkamers had hij al gefotografeerd voor een tijdschrift voor mid-

delbare scholieren. Maar hij wilde ook zien hoe studenten over de grens leefden. Per toeval kon hij in Moskou jongeren op de foto zetten. Je moet die serie uitbouwen, zeiden collega's, waarna hij op het vliegtuig stapte naar onder meer Cuba, India en de Filipijnen.

In zijn koffer ging groot materieel mee, want alles moest op de foto: van rondslingerende kleren op de voorgrond tot een shampoofles ergens op een plank of een knuffel in de kast. Boogert ging haast als een rechercheur te werk. Hij stapte een kamer binnen en liet het liefst niemand meer wat aanraken. De resultaten lijken welhaast op foto's van een plaats delict, met tussen de verse leefsoren de dame of heer des huizes: de student.

Boogerts fotoserie, vanaf morgen te zien in de Melkweg, brengt op het eerste gezicht vooral veel verschillen met Nederlandse kamers in beeld:

Studentenkamer in India...

geen systeemplafonds, maar golfplaten daken. Geen eenpersoonskamers, maar krappe slaapzaaltjes

...en in Kenia FOTO'S HENNY BOOGERT

waar vijf Filipijnse studentes hun hele hebben en houden delen.

Maar uit de filmpjes die Boogert ter

plekke opnam, blijkt dat studenten buiten hun inboedel om, niet zo gek veel van elkaar verschillen. Allemaal willen ze verder komen in het leven en hun steentje bijdragen aan een betere wereld.

Ook aan de buitenkant zijn buitenlandse studenten niet gek veel anders dan in Nederland, viel Boogert op. "Als je iemand uit een sloppenwijk uit Kenia in Nederland in een studentenkamer zet, zal niemand zeggen: die komt uit de slum. Studenten hebben allemaal iets met trends. Ook in Kenia weten ze spijkerbroeken met leuke stiksels te pakken te krijgen. Niet altijd van het beste merk, maar een student hier of daar, ze zijn allemaal inwisselbaar."

De expositie 'Op Kamers' is vanaf 26 januari tot en met 26 februari te zien in de Melkweg Galerie, Marnixstraat 409 in Amsterdam. Filmpjes en foto's zijn ook te zien op www.imagesconnect.org.